

Yttrande från Ekonomiska och sociala kommittén om:

- ”Förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv 69/169/EEG och 92/12/EEG beträffande en tillfällig kvantitativ restriktion för import till Finland av öl”, och
- ”Förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EEG) nr 918/83 beträffande ett tillfälligt undantag för tullfri import till Finland”

(2000/C 204/02)

Den 10 mars 2000 beslutade rådet att i enlighet med artikel 93 i EG-fördraget rådfråga Ekonomiska och sociala kommittén om ovan nämnda förslagen.

Sektionen för inre marknaden, produktion och konsumtion, som ansvarat för beredningen av ärendet, antog sitt yttrande den 3 maj 2000. Föredragande var Clive Wilkinson.

Ekonomiska och sociala kommittén antog vid sin 373:e plenarsession den 24–25 maj 2000 (sammanträdet den 24 maj 2000) följande yttrande med 89 röster för, 1 emot och 2 nedlagda röster.

1. Inledning

1.1. Enligt villkoren i anslutningsfördraget bemyndigades Finland att begränsa de kvantiteter av alkoholhaltiga drycker och tobaksvaror som kan föras in från andra medlemsstater utan att finsk punktskatt betalas; för öl låg denna gräns på 15 liter per person. Finland höjde dessutom gränsen för skattebefrielse för import av öl från tredje land till 15 liter. Detta undantag beviljades till utgången av år 1996 och förlängdes sedan till utgången av år 2003. Efter det att beslutet om förlängning av undantaget hade fattats ombads Finland att successivt avskaffa restriktionerna. Någon tidsplan fastställdes dock inte.

1.2. Finland har nu begärt en begränsning på sex liter för import av öl från tredje land till den 1 januari 2006. Anledningen till denna begäran är att skattemässiga, ekonomiska, sociala och hälsorelaterade problem och problem som hänger samman med den allmänna ordningen har ökat på grund av import från Ryssland och Estland.

1.3. Kommissionen har därför lagt fram förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv 69/169/EEG och 92/12/EEG om kvantitativa begränsningar för import av öl, och till rådets förordning om ändring av förordning (EEG) nr 918/83 beträffande tullaspekterna.

1.4. Import från tredje land regleras genom direktiv 69/169/EEG. Enligt detta direktiv får man importera beskattade varor till EU till ett värde av 175 euro utan extra skatter. Detta motsvarar mer än 200 liter öl till ryska eller estniska skattepriser, men mindre än 50 liter öl till finska konsumentpriser. Detta har lett till att ca 10 % av den finska marknaden för öl kommer från Ryssland eller Estland.

2. Kommentarer

2.1. Kommittén beklagar att den finska regeringen finner det nödvändigt att begära ytterligare restriktioner för import av öl från länder utanför EU. ESK påpekar att trots att begäran enbart rör handel med tredje land, och endast öl, skulle sådana restriktioner begränsa de finska konsumenternas valmöjligheter. Kommittén påpekar dessutom att varje lindring av restriktioner för import av öl inom inre marknaden enligt gällande lagstiftning måste åtföljas av färre restriktioner i handeln med tredje land.

2.2. Det är uppenbart att den grundläggande orsaken till Finlands problem är skillnaderna i konsumentpriser för öl mellan Finland och grannlandet Ryssland och i viss mån även Estland. Även skillnader i levnadsstandard påverkar priset. Det föreligger även stora skillnader i ölpris (och konsumentpriser för andra alkoholhaltiga drycker) mellan Finland och de flesta andra medlemsstater. Dessa skillnader beror nästan enbart på punktskattesatserna.

2.3. Uppgifter om punktskatter anges i bilagan. Av dessa uppgifter framgår att punktskatten på öl i Finland är 17 gånger högre än i Spanien (som har den lägsta skattesatsen) och 44 % högre än i Irland (som tillämpar den näst högsta skattesatsen).

2.4. Det är också uppenbart att det var behovet att anpassa de finska skattesatserna till de lägre skattesatser som gäller i de flesta andra medlemsstater och behovet att anpassa den finska alkoholpolitiken som låg till grund för de finska myndigheternas begäran om undantag (vid anslutningen) beträffande de kvantiteter av alkoholhaltiga drycker som kan föras in i Finland från andra medlemsstater utan att punktskatt betalas.

2.5. Under de fem år som gått sedan Finland blev medlem i EU har en något liberalare alkoholpolitik införts, men skattesatserna har endast sänkts vid ett tillfälle. Skattesatsen för vin sänktes med 20 % år 1998, men endast för vin som säljs i det finska systembolagets butiker. Trots att nästan halva den förlängda undantagsperioden har gått har Finland inte ens påbörjat det successiva avskaffandet av restriktioner för handel inom EU. De finska konsumenterna har ännu inte möjlighet att till fullo utnyttja inre marknadens fördelar på grund av detta undantag från en av dess grundläggande principer.

2.6. Den finska regeringen har naturligtvis rätt att fastställa sina egna punktskattesatser, men kommittén hoppas att man genom att tackla de problem som de extremt höga punktskattesatserna har gett upphov till kan undvika att Finland begär nya undantag. ESK påpekar att finska producenter och affärsmän nyligen har efterlyst sådana åtgärder.

2.7. Kommittén erkänner och beklagar att den nuvarande situationen orsakar ökade sociala problem, i synnerhet som de påverkar sysselsättningen i Finlands gränsregioner. ESK hoppas att detta begränsade undantag skall ge Finland tid att lösa de svårigheter som ligger till grund för den nuvarande situationen.

2.8. Det bästa sättet att hantera frågan om hälsorelaterade problem är genom undervisning, eftersom allt tyder på att höga skatter inte utgör något hinder för hög alkoholkonsumtion. Höga skatter bestraffar snarare den stora majoritet konsumenter som dricker med måtta.

2.9. Kommittén stöder den föreslagna förordningen som bidrar till att förtydliga den rättsliga situationen.

3. Slutsatser

3.1. Undantag skapar ett ytterst beklagligt prejudikat som riskerar att följas av andra. Det mest oroväckande är det felaktiga budskap det kommer att ge till kandidatländerna. Kommittén accepterar dock att man under rådande omständigheter stöder kommissionens förslag.

3.2. Kommittén välkomnar att förslagen innehåller en tydlig tidsplan för Finlands obligatoriska avskaffande av det nuvarande undantaget beträffande de mängder öl som får föras in i Finland från andra medlemsstater.

3.3. Kommittén erinrar de finska myndigheterna om kravet att även lindra restriktionerna för andra konkurrerande kategorier alkoholhaltiga drycker som också beskattas med höga punktskatter.

3.4. Kommittén välkomnar bekräftelsen på att undantaget från de bestämmelser som gäller för inre marknaden och som påverkar skatt och beskattade inköp av alkoholhaltiga drycker från andra medlemsstater upphör att gälla vid utgången av 2003.

Bryssel den 24 maj 2000.

*Ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande*

Beatrice RANGONI MACHIAVELLI

BILAGA

till Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande**Punktskatt på öl**

Följande skattesatser tillämpas på öl från och med den 1 april 2000. Punktskatten anges i euro per 100 liter ren alkohol på öl med 5 volymprocent alkohol.

EU:s medlemsstater

Österrike	363
Belgien	428
Danmark	930
Finland	2 859
Frankrike	259
Tyskland	197
Grekland	292
Irland	1 987
Italien	350
Luxemburg	198
Nederländerna	426
Portugal	281
Spanien	168
Sverige	1 681
Storbritannien	1 830

Andra länder

Estland	351
Ryssland	52
